

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง
อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

รายงานประเมินความเสี่ยงทุจริต การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

หลักการและเหตุผล

ตามคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตส.) ได้มอบหมายสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ(สำนักงาน ป.ป.ท.) เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ และเป็นกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริต เพื่อลดปัญหาการทุจริต และขับเคลื่อนภาครัฐสู่ธรรมาภิบาล ให้ดำเนินการตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ(คสช.)ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตประพตติมิชอบ ข้อ (๑) ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐกำหนดมาตรการหรือแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตประพตติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพตติมิชอบได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล การทุจริตนอกจากการให้พิจารณาอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ ยังมีการทุจริตของงานปฏิบัติงานด้านอื่นๆ

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง ได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้กำหนดเป้าประสงค์หลักในการเพิ่มระดับของค่าดัชนีวัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (CPI) และเพื่อให้เป็นไปตามสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment :ITA) มาใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการ เพื่อยกระดับความโปร่งใสซึ่งจะสนับสนุนให้ค่า CPO ของประเทศสูงขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์ประเมินผลที่ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐ ยกระดับการดำเนินงานให้โปร่งใสและต่อต้านการทุจริตในองค์กร โดยสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการป้องกันการทุจริต การให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมแก่เจ้าหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการป้องกันข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้ทำการทุจริต

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ

๑. Corrective : แก้ไขปัญหาที่ เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติดูอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
๒. Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
๓. Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อ การกระทำในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายไว้ ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้ทำการทุจริตเข้ามาได้อีก
๔. Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการ สิ่งที่จะอาจเกิดขึ้นและป้องกันปราบปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๓.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๓.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๙ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง ได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ก่อให้เกิดการทุจริตของหน่วยงานและได้ศึกษาปัญหาและแนวโน้ม โอกาสในการเกิดการทุจริตเพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาดทั้งในระดับการเงิน บัญชี พัสดุ โดยการทำความเข้าใจกิจกรรมและสภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง รวมถึงการควบคุมภายในของการเงิน บัญชี และพัสดุ ซึ่งให้สอดคล้องกับกฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ และเล็งเห็นว่าความเสี่ยงในการทุจริตหรือข้อผิดพลาดขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวงในภาพรวม ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

Known Factor ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor ไม่เคยเกิดหรือมีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต : ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	การนำรถราชการมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว	√	
	การควบคุมการใช้รถราชการที่ไม่เหมาะสมอาจส่งผลให้สามารถนำทรัพย์สิน ส่วนราชการไปใช้ประโยชน์อื่นนอกเหนือจากภารกิจของทางราชการได้	√	
	มีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกเกินกว่าความเป็นจริง		√
๒	กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง		√
	กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้ อย่างไม่เหมาะสมคือ การกำหนดอย่างไม่เหมาะสมคือ มีการกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกัน	√	
	มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด		√
	มีการอนุมัติให้ซื้อสินค้าคุณภาพต่ำในราคาที่แพงเกินจริง	√	
	มีการรับของขวัญ/เงินสนับสนุน/เงินบริจาคจากผู้รับบริการของหน่วยซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		√

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

แนวความคิดในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

ความหมาย

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่จะส่งผลกระทบทำให้วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเบี่ยงเบนไป ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงาน ไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป้าหมายขององค์กรโดยการวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง การวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงโดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง (Impact) ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของส่วนงานหรือหน่วยงานภายในส่วนงาน โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

การทุจริต (Corruption) หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของผู้อื่น การทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่พนักงานด้วยการให้หรือการรับสินบน ทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิดข้อเท็จจริง การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งใดตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจจะทำให้ผู้อื่นเชื่อว่าตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนหรือผู้อื่นซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้ทำให้ตนเองได้ประโยชน์แต่เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมจากความหมายนี้ แสดงให้เห็นว่าการกระทำเพื่อประโยชน์ของตนเอง ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่วนรวมนั้นเป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม ซึ่งหมายความว่า ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) เป็นการทุจริตคอร์รัปชันรูปแบบหนึ่งนั่นเอง

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม หรือ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และมีการใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อประโยชน์ส่วนรวม ผลประโยชน์ทับซ้อนมีหลากหลายรูปแบบ ไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้

วิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต เป็นการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยง เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต ได้แก่ ระดับ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากข้อมูลเป็นเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินได้

สาเหตุของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๒ ปัจจัย ดังนี้

- ๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น
- ๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ตารางที่ ๑ เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังขึ้นน้อยมาก
๒	น้อย	มีโอกาสดังขึ้นน้อย
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังขึ้นปานกลาง
๔	มาก	มีโอกาสดังขึ้นมาก
๕	มากที่สุด	มีโอกาสดังขึ้นมากที่สุด

ตารางที่ ๒ เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากร

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบน้อยที่สุด
๒	น้อย	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบน้อย
๓	ปานกลาง	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบปานกลาง
๔	มาก	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบมาก
๕	มากที่สุด	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบมากที่สุด

การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถเ้าความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแฉง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่ เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ระดับ ดังนี้

ตารางที่ ๓ ช่วงระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี	มาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงต่ำ	๑-๓ คะแนน	เขียว	ยอมรับความเสี่ยง(มีผลกระทบหน่วยงานภายใน ส่วนระดับงาน แผนกงาน)
ระดับความเสี่ยงปานกลาง	๔-๙คะแนน	เหลือง	ยอมรับความเสี่ยง แต่ควรมีมาตรการควบคุม(มีผลกระทบหน่วยงานภายใน ส่วนกอง)
ระดับความเสี่ยงสูง	๑๐-๑๖คะแนน	ส้ม	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (มีผลกระทบต่อหน่วยงานภายในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล
ระดับความเสี่ยงสูงมาก ต้องมี มาตรการควบคุมความเสี่ยง หรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดย การหยุด ยกเลิก เปลี่ยนแปลง กิจกรรม	๑๗-๒๕คะแนน	แดง	มาก ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง หรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการหยุด ยกเลิก เปลี่ยนแปลงกิจกรรม(มีผลกระทบต่อบุคคลภายนอก)

ตารางที่ ๔ ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕	๔	๓	๒	๑	๐
	๕	๔	๓	๒	๑	๐
	๔	๓	๒	๑	๐	๐
	๓	๒	๑	๐	๐	๐
	๒	๑	๐	๐	๐	๐
		๑	๒	๓	๔	๕
		โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood)				

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง(Risk Level matrix)

ตารางที่ ๕ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง(Risk Level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ		ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		จำเป็นของการเฝ้าระวัง	รุนแรงของผลกระทบ	
๑	การนำรถราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	๑	๒	๒
๒	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์	๒	๓	๖

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง(Risk – Control Matrix Assessment)

สำหรับการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง มีการควบคุมภายในตรวจสอบการปฏิบัติงานการงานการบัญชี การเงิน พัสดุ ตลอดจน โครงการ และกิจกรรม เป็นระบบและมีรูปแบบที่ชัดเจน ซึ่งหน่วยตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง เป็นผู้รับผิดชอบ จัดทำแผนปฏิบัติงานในการตรวจสอบหน่วยรับตรวจ เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง และมีการให้คำแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจนถูกต้องเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย การตรวจสอบการทําคัญ การเงิน และพัสดุ การประมาณการค่าใช้จ่ายในการขออนุมัติโครงการการเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้างกองคลัง แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นป้องกันและลดความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตอาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมต่อไป ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวงตลอดจนแนวทางในการป้องกันการทุจริต ก่อนนำเสนอรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต ในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวงเสนอผู้บริหารต่อไป

ตารางที่ ๖ ตารางการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑	การนำรถราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน	พอใช้		★	
๒	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	พอใช้		★	

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์การไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์การแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้ดังนี้

ความเสี่ยง ซึ่งต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ซึ่งได้แก่ปัจจัยความเสี่ยงในเรื่อง

๑. การนำรถยนต์ส่วนกลางของรัฐไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน

- การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว โดยการนำราชการมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว
- การควบคุมการใช้รถราชการที่ไม่เหมาะสมอาจส่งผลให้สามารถนำทรัพย์สิน ส่วนราชการไปใช้ประโยชน์อื่นนอกเหนือจากภารกิจของทางราชการได้
- มีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกเกินกว่าความเป็นจริง

๒. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

- การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบจากการศึกษาข้อมูล พบว่า ปัญหาที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงเกิดจากการที่บุคลากรหรือผู้ปฏิบัติไม่ทราบหรือยังขาดความเข้าใจในระเบียบ กฎหมาย ตลอดจนขาดการพัฒนาทักษะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน
- พิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมคือการกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกัน
- มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด
- มีการอนุมัติให้ซื้อสินค้าคุณภาพต่ำในราคาที่แพงเกินจริง
- มีการกำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง หรือเป็นร้านค้าที่คุ้นเคย
- มีนายหน้าหรือพ่อค้าคนกลางมาเกี่ยวข้องในการทำธุรกรรมการจัดซื้อ
- มีการรับของขวัญ/เงินสนับสนุน/เงินบริจาคจากลูกค้าของหน่วยงาน ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อ
- คณะกรรมการตรวจรับผลงานทำหน้าที่เสมือนเป็นนายหน้าให้แก่บริษัทที่ปรึกษาอาจใช้โอกาสในการนำรายงานผลการศึกษามาพิจารณาก่อนและแก้ไขในประเด็นที่คาดว่าจะอาจถูกคณะกรรมการคนอื่นทักท้วงจนถึงการเข้าไปแทรกแซงการพิจารณาของกรรมการคนอื่นในการจัดซื้อ
- การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาประโยชน์ในการประมูลหรือการปกปิดข้อมูล
- ใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง/พวกพ้อง

ขั้นที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง ขั้นที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้ เกิดการ ทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต					โอกาส ที่จะ เกิด การ ทุจริต	ระดับ ของ ผลกระทบ	มาตรการป้องกันเพื่อไม่ เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัด
						น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด				
๑	การบริหาร จัดการ องค์กรด้วย หลักธรร มาภิบาล อย่างมี คุณภาพ	การใช้ ทรัพย์สินของ ราชการเพื่อ ประโยชน์ ธุรกิจส่วนตัว	-การนำรถราชการมาใช้ ประโยชน์ส่วนตน -การควบคุมการใช้รถ ราชการที่ไม่เหมาะสม อาจส่งผลให้สามารถนำ ทรัพย์สินส่วนราชการไป ใช้ประโยชน์อื่น นอกเหนือจากภารกิจ ของทางราชการได้	๑. ผู้บังคับบัญชา ขาดการ ควบคุมอย่าง ใกล้ชิด ไว้วางใจ	ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือ ปฏิบัติตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.๒๕๒๓และที่ แก้ไขเพิ่มเติม -ให้ผู้ปฏิบัติมี แนวทางในการขอ ใช้รถไปในทิศทาง เดียวกัน -รักษา ผลประโยชน์ส่วน ร่วมและกำชับ เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบและผู้ ที่เกี่ยวข้องถือ ปฏิบัติมา			✓			๑	๒	-การนำรถราชการออกไปใช้ ต้องมีใบอนุญาตการใช้รถและ นำรถออกตามเวลาที่ระบุไว้ใน ใบขออนุญาตการใช้รถ -ให้คำแนะนำกับบุคลากรที่ ขาดความเข้าใจในระเบียบ และกฎหมาย ขั้นตอนการ ปฏิบัติงานของหน่วยงานและ มีการตรวจสอบที่รัดกุม -ควบกำชับพนักงานขับรถ ก่อนนำรถราชการออกไปใช้ ทุกครั้งต้องมีใบอนุญาตการใช้ รถหากมีกรณีจำเป็นเร่งด่วน ไม่อาจขออนุมัติใช้รถตาม ขั้นตอน	มีการกำกับ ดูแล พนักงานขับ รถให้ปฏิบัติ หน้าที่ที่ ได้รับ มอบหมาย ถูกต้องตาม กฎระเบียบ ร้อยละ ๑๐๐

ขั้นที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง ขั้นที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้ เกิดการ ทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต					โอกาส ที่จะ เกิด การ ทุจริต	ระดับ ของ ผลกระทบ	มาตรการป้องกันเพื่อไม่ เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัด
						น้อย มาก	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด				
๒	กระบวนการ จัดซื้อ จัดจ้าง	การรับ ผลประโยชน์ ต่างๆ	-กระบวนการที่ เกี่ยวข้องกับการใช้ เงินและมีช่องทางที่ จะทำประโยชน์ให้แก่ ตนเองและพวกพ้อง -กระบวนการที่ เกี่ยวข้องกับการใช้ ดุลยพินิจของ เจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาส ใช้อย่างไม่เหมาะสม คือมีการกำหนด เงื่อนไขที่เอื้อ ผลประโยชน์ให้กับผู้ เสนอราคาที่เป็นพวก เดียวกัน -มีส่วนได้ส่วนเสียใน สัญญาที่ทำกับ	- ผู้บังคับบัญชา ขาดการ ควบคุม อย่างใกล้ชิด ไว้วางใจ ๒.ขาดการ แบ่งแยก หน้าที่ ระหว่างการ รับเงินและ รวบรวมเงิน ๓.เจ้าหน้าที่ มีปัญหาทาง การเงิน	-ให้ยึดพ.ร.บ.การ จัดซื้อจัดจ้างและ การพัสดุภาครัฐ -ให้ยึดระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการ บริหารพัสดุ ภาครัฐ			✓			๑	๒	-ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตาม แนวปฏิบัติในการดำเนินการ ตามพรบ.การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐เพื่อส่งเสริมความ โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง -ในการจัดซื้อจัดจ้างผู้หน้าที่ ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอ หรือคู่สัญญา -ไม่เรียกรับผลประโยชน์ใดๆที่ ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ทั้งจากผู้จ้าง-ผู้รับจ้าง -ไม่รับของขวัญ-เงินสนับสนุน/ เงินบริจาคทั้งที่เป็นตัวเงินและ ไม่ใช่ตัวเงินที่ส่งผลต่อการ ปฏิบัติหน้าที่หรือพวกพ้องและ เสียผลประโยชน์ของทาง ราชการ -ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่การ	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การ จัดซื้อจัด จ้าง

			หน่วยงานต้นสังกัด -มีการอนุมัติให้ซื้อสินค้าคุณภาพต่ำในราคาที่แพงเกินจริง -มีการกำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่งหรือเป็นร้านค้าที่คุ้นเคย -มีนายหน้าหรือผู้ค้าคนกลางมาเกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้าง -มีการรับของขวัญ/เงินสนับสนุน-เงินบริจาคจากผู้รับบริการของหน่วยงานซึ่งส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติหน้าที่ในด้านการจัดซื้อจัดจ้าง -คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่เสมือนนายหน้าที่ให้แก่บริษัทที่ปรึกษาอาจใช้โอกาสในการนำรายงานผลการศึกษามาพิจารณาก่อนและ									ทำงานปฏิบัติหน้าที่เอาผลประโยชน์ตัวเองหรือพวกพ้องและเสียผลประโยชน์ของทางราชการ -วางตัวเป็นกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างอาทิ ไม่กำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง ไม่กำหนดเงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกันและไม่ให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการปกปิดข้อมูล	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--

[illegible]

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง ได้กำหนดมาตรการป้องกัน ควบคุม การทุจริตไว้โดยภาพรวม ดังนี้

- (๑) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง เช่น
 - จัดโครงการฝึกอบรมด้านการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมให้กับเจ้าหน้าที่
 - จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่
 - การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี และเผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรค์ให้แก่เจ้าหน้าที่
 - ส่งเสริมด้านจริยธรรม ตามกฎศีลธรรมและปลูกฝังจิตสำนึกบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง
- (๒) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น
 - การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
 - การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
 - จัดช่องทาง การร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ
 - ผลักดันให้บุคลากรได้มีค่านิยม ไม่ปฏิบัติในลักษณะเสี่ยงต่อการทำผลประโยชน์ทับซ้อนและให้ความเชื่อว่าผลประโยชน์ทับซ้อนดังกล่าว เป็นภัยต่อราชการส่วนรวม ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ
 - การเปิดเผยเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด
 - ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
 - ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นต้นแบบที่ดีและไม่ปกป้องผู้กระทำผิด

ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวงตามแผนการประเมินความเสี่ยงไว้ดังนี้ **แนวทางปฏิบัติการป้องกันการทุจริต : การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว**

๑. การนำรถราชการออกไปใช้ต้องมีใบอนุญาตการใช้รถ และนำรถออกตามเวลาที่ระบุไว้ในใบอนุญาตการใช้รถ
๒. ให้คำแนะนำกับบุคลากรที่ขาดความเข้าใจในระเบียบและกฎหมาย ขั้นตอนการปฏิบัติงานของหน่วยงานและการตรวจสอบที่รัดกุม
๓. ประกาศข้อปฏิบัติในการขอยืมทรัพย์สินของราชการไปใช้ในการปฏิบัติงาน
๔. ควรกำชับพนักงานขับรถก่อนนำรถราชการออกไปใช้ทุกครั้ง ต้องมีใบอนุญาตการใช้รถหากมีกรณีจำเป็นเร่งด่วนไม่อาจขออนุมัติใช้รถตามขั้นตอนปกติได้ทัน ให้ประธานผู้มีอำนาจอนุมัติดำเนินการไปก่อนและติดตามส่งใบขอใช้รถในวันทำการถัดไป พร้อมรายงานผู้มีอำนาจอนุมัติรับทราบ
๕. ให้ผู้ปฏิบัติแนวทางในการขอใช้รถไปในทิศทางเดียวกันและรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

แนวทางปฏิบัติการป้องกันการทุจริต : กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง

๑. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามแนวปฏิบัติในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง
๒. ในการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา
๓. ไม่เรียกรับ-รับผลประโยชน์ใดๆ ที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ทั้งจากผู้จ้าง-ผู้รับจ้าง
๔. ไม่รับของขวัญ/เงินสนับสนุน/เงินบริจาคทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจส่งผลต่อทางราชการได้
๕. ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน ปฏิบัติหน้าที่เอาผลประโยชน์ตัวเองหรือพวกพ้อง และเสียประโยชน์ของทางราชการ
๖. วางตัวเป็นกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง อาทิ ไม่กำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง ไม่กำหนดเงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกัน และไม่ให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการปกปิดข้อมูล
๗. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้
๘. ปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ
๙. ประกาศนโยบายต่อต้านพฤติกรรมอันเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง
๑๐. ประกาศนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากร
๑๑. ประกาศแนวทางปฏิบัติสำหรับการให้และรับของขวัญของคณะผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาในโอกาสต่างๆ
๑๒. ประกาศมาตรการ กลไกในการให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
๑๓. ประกาศมาตรการและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียนกรณีเกิดการทุจริตต่อหน้าที่ หรือการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง
๑๔. ประกาศมาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ ผ่านเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง และ

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต		ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
หน่วยงานที่ประเมิน	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	การจัดซื้อจัดจ้าง/การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว	
โอกาส/ความเสี่ยง	ปานกลาง	
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
	☐	ยังไม่ได้ดำเนินการ
	☒	เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง
	☐	เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่สมบูรณ์
	☐	ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม
	☐	เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง ได้ดำเนินการจัดการความเสี่ยง การจัดซื้อจัดจ้าง การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว ด้วยการเฝ้าระวังและติดตามความเสี่ยงดังกล่าว อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยกำชับเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ถือแนวปฏิบัติการป้องกันการทุจริตตาม พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ดังนี้ - ในการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา - ไม่เรียกรับ รับผลประโยชน์ใดๆ ที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ทั้งจากผู้จ้าง ผู้รับจ้าง - วางตัวเป็นกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง อาทิ ไม่กำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกัน และไม่ให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการปกปิดข้อมูล - ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้	